

Skolbeslut för grundskola och obligatorisk särskola

efter tillsyn av Korsängsskolan
i Enköpings kommun

2011-03-15

Rektor Katarina Lyckstedt
Korsängsskolan
Korsängsgatan 10
749 49 Enköping
katarina.lyckstedt@korsang.enkoping.se
Enköpings kommun
Kungsgatan 42
745 80 Enköping
skolforvaltning@enkoping.se

Tillsyn i Korsängsskolan

Grundskola, förskoleklass och årskurserna 1-9

Obligatorisk särskola, årskurs 1-10

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Korsängsskolan och Enköpings kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Korsängsskolan måste förbättra elevernas kunskapsresultat. Andelen elever i årskurs 9 som nådde målen i alla ämnen år 2010 var endast 59 procent. Det finns skillnader i resultat mellan olika ämnen och mellan pojkar och flickor. Det är främst i flera naturorienterande ämnen som en stor andel elever inte når målen, vilket har varit en negativ trend under flera år.

Skolan har inga övergripande sammanställningar av elevernas resultat i alla ämnen i årskurs 5 i förhållande till nationella mål. Likaså saknas det resultat för årskurs 3 i förhållande till de nationella målen i matematik och svenska. Därmed saknas viktiga underlag för att bedöma hur väl Korsängsskolan lyckas med kunskapsuppdraget i de

lägre årskurserna. Resultaten i de nationella ämnesproven år 2010 i årskurs 3 och 5 pekar på att det finns utrymme för att förbättra elevernas måluppfyllelse i svenska och matematik samt i engelska för årskurs 5.

Korsängsskolan saknar övergripande sammanställningar av elevernas resultat i sarskolan i förhållande till de nationella målen. Därför kan Skolinspektionen inte bedöma hur väl skolan lyckas med kunskapsuppdraget för dessa elever.

Skolan har rutiner för att identifiera de elever som är i behov av särskilt stöd. Det särskilda stödet i grundskolan ges dock främst matematik, svenska och engelska. I andra ämnen ges inte särskilt stöd och tillsynen visar att det finns elever som inte får det särskilda stöd de behöver. Skolans arbete med åtgärdsprogram behöver därför vidareutvecklas så att det blir ett bättre redskap när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten runt elever i behov av särskilt stöd. Inför det fortsatta arbetet med att utveckla åtgärdsprogrammen är det viktigt att rektorn tar ansvar för att en utredning alltid ligger till grund för upprättandet av åtgärdsprogram. Även en utredning av lärmiljön behöver finnas med.

De individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras eftersom de saknar skriftliga omdömen i alla ämnen i grundskolan. I sarskolan är det inte alltid tydligt vilka mål eleverna har nått. Den framåtsyftande delen i planerna behöver utvecklas så att skolans insatser syns tydligt.

Korsängsskolans kvalitetsarbete måste förstärkas och i högre grad ta sin utgångspunkt i skolans kunskapsresultat. Arbetet med uppföljning, utvärdering och analys av resultat behöver därför förbättras och ligga till grund för utvecklingsarbetet. Rektorn har ett stort ansvar för att kvalitetsarbetet fungerar väl och bidrar till en ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionen uppfattar att det pågår ett gott utvecklingsarbete när det gäller samverkan mellan grundskolan och sarskolan.

Skolinspektionen har i tillsynen av Korsängsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

Grundskola

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Skolans lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).

- Rektorn säkerställer inte att lärarna utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav (Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg).
- De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav (7 kap 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 rektors ansvar).
- Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges (2 kap. 2 § 1985 års skollag, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan klargör inte mål och krav för elever (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Rektorn ser inte till att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, Kursplanerna).
- Eleverna upplever inte undervisningen som tillräckligt stimulerande (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot 2.2. Kunskaper, Riktlinjer).
- Undervisningen ger inte eleverna tillräckliga möjligheter att formulera och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot).
- Eleverna ges inte tillräckligt inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolan förmedlar inte alltid höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Betyg sätts inte i enlighet med grundskoleförordningens krav (7 kap. 4 samt 6,7 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte kraven i grundskoleförordningen (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i skolarbetet (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

- Rektorn fattar inte beslut om anpassad studiegång i enlighet med förordningens krav (5 kap. 10 § grundskoleförordningen, JO:s beslut den 2 oktober 1997, dnr 3053-1996).

Obligatorisk särskola

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i särskolan. Kursplanerna).
- Skolans lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- De individuella utvecklingsplanerna följer inte särskoleförordningens krav (7 kap. 1 § särskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 rektors ansvar, 2 kap. 2 § särskoleförordningen).
- Skolan klargör inte mål och krav för elever (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Rektorn ser inte till att det i tillräckligt hög grad bedrivs ett arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling (14 a kap. 6-7 §§ 1985 års skollag).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Betygskatalog förs inte enligt särskoleförordningens krav. (7 kap. 7 § särskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte kraven i särskoleförordningen (5 kap. 1 § särskoleförordningen).
- Rektorn fattar inte beslut om anpassad studiegång i enlighet med förordningens krav (5 kap. 8 § särskoleförordningen).

I samband med uppföljningen av Korsängsskolans tillsyn begär Skolinspektionen en sammanställning, på övergripande skolnivå, av elevernas kunskapsresultat utifrån de nationella kursplanernas krav i särskolan samt för årskurs 3 och 5 i grundskolan.

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3

Rektor och Enköpings kommun har ansvar för att Korsängsskolan brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Enköpings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Enköpings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Fredrik Sjöberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Åsa Rehnberg

Undervisningsråd

Bilagor:

- | | |
|-----------------|--|
| Bilaga 1 | Allmänt om tillsynen och beskrivning av Korsängsskolan |
| Bilaga 2 | Tillsynsprotokoll och bedömningar för Korsängsskolan, grundskola |
| Bilaga 3 | Tillsynsprotokoll och bedömningar för Korsängsskolan, obligatorisk sarskola |

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Enköpings kommun under januari – maj 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Korsängsskolan den 15-17 februari 2011. Ansvariga för tillsynen har undervisningsråden Åsa Rehnberg och Tommy Bucht varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Korsängsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Korsängsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Skolinspektionen har beslutat att genomföra en så kallad riktad tillsyn som gäller kommuners handläggning och utredning inför beslut om mottagande av elever i särskolan. Enköping är en av de slumpvis utvalda kommunerna i den riktade tillsynen. Därför kommer denna fråga inte granskas i samband med den regelbundna tillsynen av Enköpings kommun.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Korsängsskolan

Korsängsskolan	Antal elever
Förskoleklass	40
Grundskola	377
Obligatorisk särskola	29
Totalt antal elever	446

Källa: Skolans egna uppgifter mars 2011

Korsängsskolan ligger i Enköpings tätort och omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1-9 samt obligatorisk särskola årskurs 1 – 10. Två elever i särskolan får sin undervisning utifrån träningsskolans kursplaner medan övriga elever följer grund-särskolans kursplaner. Skolbarnsomsorgen är en integrerad del av verksamheten.

Skolan leds av en rektor. Till sitt stöd har rektorn tre biträdande rektorer och en så kallad samordnare för särskoleverksamheten. Två av de biträdande rektorerna har ansvar för den förskoleverksamhet som tillhör rektorsområdet medan den tredje har sitt ansvar knutet till grundskolan.

Grundskolan är organiserad i två spår med åldershomogena klasser från förskoleklass till årskurs 9. Särskoleverksamheten bedrivs i fem åldersblandade små klasser.

Skolan är indelad i fem arbetslag, fyra för grundskolan och ett gemensamt för särskoleverksamheten. Grundskolans arbetslag leds av arbetslagsledare och särskolans av samordnaren.

Skolan har ett elevhälsogrupp bestående av rektor, kurator, psykolog, skolsjuksköterska, studie- och yrkesvägledare, särskoleverksamhetens samordnare samt tre specialpedagoger/speciallärare.

Korsängsskolan ingår i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan, vilket även kommunens övriga skolor gör.

Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen redovisas i separata beslut som bilagor till kommunbeslutet.

I det sammanfattande protokollet nedan markeras endast när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar redovisas efter denna sida.

Tillsynsprotokoll för Korsängsskolan, grundskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.

Motivering:

Andelen elever i årskurs 9 som nådde målen i alla ämnen år 2010 var 59 procent, vilket innebär att nästan varannan elev lämnade skolan utan fullständiga betyg. Sett över en femårsperiod varierar dessa resultat mellan 59 och 75 procent. Andelen behöriga till ett nationellt program år 2010, var 79 procent. Det genomsnittliga meritvärdet år 2010 var 201,3 poäng. Pojkarnas 197,2 poäng ligger något lägre än flickornas 205,6 poäng. Alla dessa resultat ligger under genomsnittet för riket.

Statistiken visar också att finns betydande betygsskillnader mellan olika ämnen liksom mellan pojkar och flickor. Det är främst i några ämnen som en stor andel elever inte når målen, nämligen i fysik, kemi, biologi och matematik. De negativa avvikelserna i flera av dessa ämnen konstaterades också vid Skolverkets utbildningsinspektion år 2004 och de kvarstår fortfarande. Som exempel på skillnader i resultat mellan flickor och pojkar kan nämnas att 41 procent av flickorna inte nådde målen i fysik medan motsvarande siffra för pojkarna är 29 procent. I matematik och fysik har inga pojkar uppnått betyget Mycket väl godkänd (MVG).

När det gäller de nationella ämnesproven för elever i årskurs 9 år 2010 är måluppfyllelsen hög i ett par ämnen. Resultaten visar att 97 procent av eleverna nått kravnivån i både engelska och svenska. Däremot är det endast 50 procent som nått kravnivån i matematik.

I de nationella ämnesproven för årskurs 3 år visar skolans statistik år 2010 att 72 procent nått kravnivån i matematik och 82 procent i svenska. Provresultaten för årskurs 5 samma år uppvisar skolan att 91 procent nått kravnivån i engelska, 79 procent i matematik och 70 procent i svenska. Resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 visar att det finns ett utrymme att förbättra elevernas måluppfyllelse i dessa ämnen.

Korsängsskolan har inga övergripande sammanställningar av elevernas resultat i alla ämnen i årskurs 5 i förhållande till nationella mål. Det finns inte heller för årskurs 3 i förhållande till de nationella målen i svenska och matematik.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolans lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Tillsynen visar att en förskollärare undervisar i ämnet idrott- och hälsa i årskurserna 1-3 och 6-9 samt i matematik.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarna utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav.

Författningsstöd:

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Intervjuer med lärare och rektor visar att arbetet med att fortlöpande utvärdera elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas krav är av varierande kvalitet. Utvärderingarna tenderar att ha ett större fokus på ämnena svenska, matematik och engelska i årskurserna 1 - 7. Lärare för de lägre årskurserna bekräftar att de främst utvärderar elevernas kunskapsutveckling i dessa ämnen. Det kan i sin tur vara en förklaring till elevers uppgifter om att de vid utvecklingssamtalen och vid andra tillfällen framförallt får reda på hur de lyckas i dessa ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättar lärarna individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för alla elever. Planerna saknar dock skriftliga omdömen i alla ämnen som eleverna får undervisning i. Därmed får inte eleven och elevens vårdnadshavare en tydlig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i alla ämnen.

I den framåtsyftande delen av de individuella utvecklingsplanerna går det inte alltid att utläsa vad skolan ska göra för att eleverna ska ha framgång i skolarbetet och utvecklas så långt som möjligt mot målen. I några av de planer som Skolinspektionen tagit del av finns istället formuleringar som "genom att läsa och skriva mer", "läsa fysik hemma till provet på fredag" och "göra sitt ALLRA bästa när det är skrivuppgifter i svenskan".

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag,

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att Korsängsskolans resultat i begränsad omfattning systematiskt följs upp, utvärderas, dokumenteras och kommuniceras. Detta leder till att resultaten inte alltid är kända i verksamheten och på ett tydligt sätt utgör ett underlag för utveckling av verksamheten.

Skolan har övergripande resultat i form av betyg i alla ämnen för årskurs 9. Men det finns ingen sammanställning och utvärdering av resultat i alla ämnen i förhållande till de nationella målen för årskurs 5 och i svenska och engelska för årskurs 3.

Rektorn behöver systematisera kvalitetsarbetet ytterligare och kommunicera uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser synliggörs men också att behov av förbättringsinsatser tydliggörs.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 2§ 1985 års skollag,

5 kap. 1 § grundskoleförordningen,

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Intervjuer med rektorn, lärare och skolans elevhälsogrupp visar att skolan saknar former för att utvärdera och analysera det särskilda stödet på en övergripande nivå. I den mån det görs har man främst fokuserat på matematik, svenska och engelska. Mot bakgrund av de låga resultaten i flera ämnen och att särskilt stöd inte ges i alla ämnen är det angeläget att rektorn i sitt kvalitetsarbete säkerställer att de stödinsatser som görs också leder till avsedda effekter.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolan klargör inte mål och krav för elever.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

De elever som Skolinspektionen har talat med beskriver att de inte får målbeskrivningar i alla ämnen av lärarna. Det gäller såväl yngre som äldre elever. De informeras om målen i främst tre ämnen, nämligen i svenska, matematik och engelska. Vid terminsstart får elever i de högre årskurserna information om betygskriterier i flera ämnen, vilket även bekräftas av rektorn och lärare. I praktiken är det dock huvudsakligt fokus på information om målen i de tre nämnda ämnena. Rektorn och lärarna behöver därför säkerställa att eleverna får kontinuerlig information om mål och krav i alla ämnen. Detta gäller även betygskriterierna eftersom eleverna i de senare skolåren upplever att det ibland är oklart vad som t.ex. krävs för betyget MVG.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn ser inte till att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Kursplanerna

Motivering:

Korsängsskolans undervisning i svenska som andraspråk utgår inte fullt ut från kursplanens krav i ämnet. Intervjuer med rektorn och speciallärare visar att undervisningen i svenska som andraspråk hanteras som stöd i ämnet svenska istället för att vara ett eget ämne. Det innebär att berörda elevers undervisning i praktiken utgår från två kursplaner, nämligen svenska som andraspråk och svenska. Lärarna bedömer dock elevernas kunskapsutveckling utifrån kraven i ämnet svenska.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Eleverna upplever inte undervisningen som tillräckligt stimulerande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot 2.2. Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Vid Skolinspektionens samtal och intervjuer med elever framkommer att det varierar om de upplever undervisningen som stimulerande. Exempelvis beskriver eleverna att arbetet i en del ämnen kan upplevas som enformigt när det gäller innehåll och arbets-sätt, det kan vara "riktigt tråkigt". Detta bekräftas även i elevenkäter. Lärarna samverkar inte tillräckligt för att sprida goda exempel på hur de kan utveckla sitt arbete så att undervisningen i alla ämnen blir mer stimulerande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Undervisningen ger inte eleverna tillräckliga möjligheter att formulera och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Motivering:

Elevintervjuer och iakttagelser i undervisningen visar att eleverna inte alltid ges möjlighet att pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden. Detta tycks vara lärarberoende. Istället får fakta- och färdighetsträning stort utrymme genom att eleverna till exempel fyller i olika arbetsuppgifter eller rätt svar på olika frågor. Eleverna ges få möjligheter att i samspel med kamrater lösa problem, pröva antaganden och fundera över innehållet i undervisningen. Detta bekräftas även i samtal med rektorn.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Elevernas ges inte tillräckligt inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Intervjuer med lärare visar att det inte finns någon gemensam syn på skolans arbete med elevers inflytande över utbildningens utformning. Skolan arbetar inte medvetet för att tydliggöra målen för eleverna och utifrån detta ge dem en reell möjlighet att medverka i planeringen av undervisningens innehåll och arbetsformer, samt att få vara med och utvärdera undervisningen i förhållande till målen.

Det finns en spännvidd mellan lärare som beskriver goda exempel på elevers delaktighet och lärare som beskriver att inflytandet främst innebär att elever ibland får välja mellan förutbestämda arbetsuppgifter. Flera av de elever som Skolinspektionen har talat med uttrycker att deras inflytande främst handlar om att de får välja när de ska göra olika uppgifter som lärare har bestämt. Skolinspektionens iakttagelser i undervisningen bekräftar detta.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Tillit till elevernas förmåga****Bedömning:**

Skolan förmedlar inte alltid höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer,

Motivering:

Vid intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det finns lärare som förklarar elevers prestationer utifrån faktorer som bristande stöd hemifrån eller elevernas bristande motivation. Elever uttrycker att många lärare tror på att eleverna kan lära sig mycket och de är bra på att "peppa" som en elev uttrycker det. Men det framkommer även motsatta exempel. På skolan råder det inte en enhetlighet mellan lärarna om vikten av att ha höga förväntningar på eleverna. Alla lärare utgår inte från att det är skolans och undervisningens kvalitet som är avgörande för elevernas resultat.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Korsängsskolan har en likabehandlingsplan som också fungerar som en årlig plan mot kränkande behandling. Den gäller för läsåret 2010/11. Planen innehåller bland annat en översikt av åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Den saknar dock specifika åtgärder som ska genomföras under läsåret för att förebygga och förhindra kränkningar. Den innehåller inte heller en utvärdering av föregående års specifika åtgärder.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Betyg sätts inte i enlighet med grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 4, 6,7 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

De äldre elever som Skolinspektionen har talat med uttrycker att det finns lärare som inte sätter betyget mycket väl godkänd (MVG) i årskurs 8 även om de har kunskaper som motsvarar detta betyg. "De använder inte hela betygsskalan". Betygssättande lärare ger en motsatt bild, nämligen att betyg sätts utifrån tydliga kriterier. Dock bekräftar några lärare att man kan vara "extra snål med MVG" på höstterminen i årskurs 8.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte kraven i grundskoleförordningen.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller inte förordningens krav. Det framgår inte alltid vilka åtgärder skolan och lärare ska genomföra för att eleven ska få det särskilda stöd den har rätt till. Åtgärderna som skolan föreslår är sällan tillräckligt konkreta och inte heller relaterade till läroplanen och kursplanerna. De är ibland summariska, exempelvis "gå i liten grupp och ha svenska och engelska". Det framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Intervjuer med lärare och rektorn visar att skolan främst upprättar så kallade "sociala åtgärdsprogram" eller åtgärdsprogram i ämnena svenska, engelska och matematik. Däremot upprättas vanligen inte åtgärdsprogram i andra ämnen, trots att det finns behov av detta enligt rektorn och lärare.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Alla elever som är i behov av särskilt stöd ges inte detta på Korsängsskolan. Skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Trots detta uppger rektorn, lärarna och skolans speciallärare/specialpedagoger att elever som har svårigheter i skolarbetet inte alltid får det särskilda stöd de behöver. Stödet ges främst i ämnena svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen har eleverna små möjligheter att få särskilt stöd, trots att de inte når målen eller riskerar att inte nå målen i flera andra ämnen.

I intervjun med betygssättande lärare framkommer exempel på att flera elever inte har fått särskilt stöd utan istället har man "anpassat bort" enstaka ämnen. Det gäller främst i ämnena fysik och kemi. Motiven för detta har varit att ge berörda elever ökade möjligheter att nå målen i andra ämnen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande****Bedömning:**

Rektorn fattar inte beslut om anpassad studiegång i enlighet med förordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 10 § grundskoleförordningen

JO:s beslut den 2 oktober 1997, dnr 3053-1996

Motivering:

Rektorn har fattat flera beslut om anpassad studiegång för elever i årskurs 8 och 9. Besluten avser i flertalet fall att eleverna inte ska ha undervisning i fysik och/eller kemi utan de ska istället ha mer tid i andra ämnen. Det framgår dock inte alltid hur denna anpassning av undervisningen ska ske för berörda elever. Likaså finns det beslut där det inte framgår vilken tidsperiod de avser. Rektor uppger dock att de i praktiken sträcker sig över flera terminer, exempelvis från vårterminen i årskurs 8 till och med årskurs 9. Därmed har berörda elever inte undervisning i fysik och kemi under drygt ett år.

Tillsynsprotokoll för Korsängsskolan, obligatorisk särskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i särskolan.

Kursplanerna

Motivering:

Korsängsskolan har ingen samlad redovisning av elevernas kunskapsresultat relaterat till kursplanernas mål för grundsärskolan.

Det finns dock resultat på individnivå i de individuella utvecklingsplanerna och elever som har begärt betyg har fått det i alla ämnen då skolgången avslutas. Enligt lärare har flera elever svårt att nå målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolans lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Tillsynen visar att flera lärare i särskoleverksamheten saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Lärarna är förskollärare eller fritidspedagoger med olika former av specialpedagogiska påbyggnadsutbildningar. Därmed saknar de utbildning i flertalet ämnen som de undervisar i. Det finns inte någon lärare i verksamheten som har utbildning i engelska.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna följer inte särskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 1 § särskoleförordningen

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättar lärarna individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen i alla ämnen för alla elever. Elevernas måluppfyllelse är dock inte alltid tydlig. Ibland står det vad eleven har arbetat med istället för vilka mål eleven har nått. Enstaka lärare ger skriftliga omdömen i relation till mål att sträva mot istället för mål att uppnå.

I den framåtsyftande delen av de individuella utvecklingsplanerna går det inte alltid att utläsa vad skolan ska göra för att eleverna ska ha framgång i skolarbetet och utvecklas så långt som möjligt mot målen.

Lärarna efterlyser stöd i arbetet med att upprätta individuella utvecklingsplaner.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 rektors ansvar

2 kap. 2 § särskoleförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet. I skolans kvalitetsredovisning finns en allmän beskrivning av arbetet i särskoleverksamheten. Däre-

mot finns inga samlade kunskapsresultat. I kvalitetsredovisningen uttrycks att man avser att bli bättre på att följa upp elevers kunskapsutveckling.

Rektorn deltar vid klasskonferenser, elevvårdskonferenser och samtalar med lärare och samordnaren för särskoleverksamheten för att få en bild av elevernas utveckling och lärande. Trots detta saknar rektorn samlade underlag på mer övergripande nivå för att kunna följa upp och analysera om undervisningen verkligen är utformad på ett sätt som ger eleverna möjlighet att nå de nationella målen

Rektorn behöver systematisera kvalitetsarbetet och kommunicera uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser blir synliga men också behov av förbättringsinsatser tydliggörs i förhållande till nationella mål.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolan klargör inte mål och krav för elever.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Elever säger att de får reda på vad de "ska göra" i olika ämnen. Däremot är det svårare för eleverna att ge exempel på vilka mål de ska uppnå. Lärarna bekräftar att de kan förbättra arbetet med att klargöra mål och krav för eleverna utifrån deras förutsättningar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn ser inte till att det i tillräckligt hög grad bedrivs ett arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 6-7 §§ 1985 års skollag

Motivering:

Elever i de yngre åren i särskolan upplever att grundskoleeleverna inte är snälla mot dem då de byter om i samma omklädningsrum inför idrottslektionerna. Grundskoleeleverna säger dumma saker och behandlar särskoleeleverna nedsättande. Lärarna är medvetna om detta och försöker att närvara i omklädningsrummen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Korsängsskolan har en likabehandlingsplan som också fungerar som en årlig plan mot kränkande behandling. Den gäller för läsåret 2010/11. Planen innehåller bland annat en översikt av åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Den saknar dock specifika åtgärder som ska genomföras under läsåret för att förebygga och förhindra kränkningar. Den innehåller inte heller en utvärdering av föregående års specifika åtgärder.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Betygskatalog förs inte enligt särskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 7 § särskoleförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att det inte finns någon betygskatalog för Korsängsskolans särskoleverksamhet.

Vidare framkommer i intervjuer med lärare och elever att betyg endast utfärdas vid avslutad skolgång om en elev eller vårdnadshavare begär det. Skolinspektionen vill erinra om vikten av att informera eleverna och deras vårdnadshavare om rätten att få betyg i slutet av varje termin från årskurs 8, om de begär det.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte kraven i särskoleförordningen.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § särskoleförordningen

Motivering:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del motsvarar inte förordningens krav. Det framgår inte tydligt vilka behov eleven har och hur de ska tillgodoses. De åtgärder som skolan uttrycker är inte tydligt relaterade till läroplan och kursplaner utan är mer allmänt hållna, exempelvis "att försöka trappa upp arbetstempot". Det är även oklart hur åtgärderna ska följas upp.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut om anpassad studiegång i enlighet med förordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 8§ särskoleförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att rektorn inte fattar beslut om anpassad studiegång för elever som i praktiken har detta. Det gäller exempelvis en elev som delvis får sin utbildning förlagd till en arbetsplats utanför skolan. Ansvarig lärare har dock upprättat ett åtgärdsprogram för aktuell elev.